

Tragičan život Georgea - Jure Chuvala

CHUVALO JE BIO JEDAN OD NAJBOLJIH BOKSAČA TEŠKE SKUPINE NA SVIJETU. KAO PROFESIONALAC BOKSAO JE OD 1967. DO 1978. BIO JE BESKOMPROMISNI BORAC, JAKA UDARCA I NEOBIČNO IZDRŽLJIV. JEDAN OD RIJETKIH BOKSAČA KOJEG SE NIJE MOGLO SRUŠITI I KOJI NI JEDNOM NIJE IZGUBIO NOKAUTOM, ŠTO JE RIJETKOST U PROFESIONALNOM BOKSU

Piše **Zvonimir Bušić**

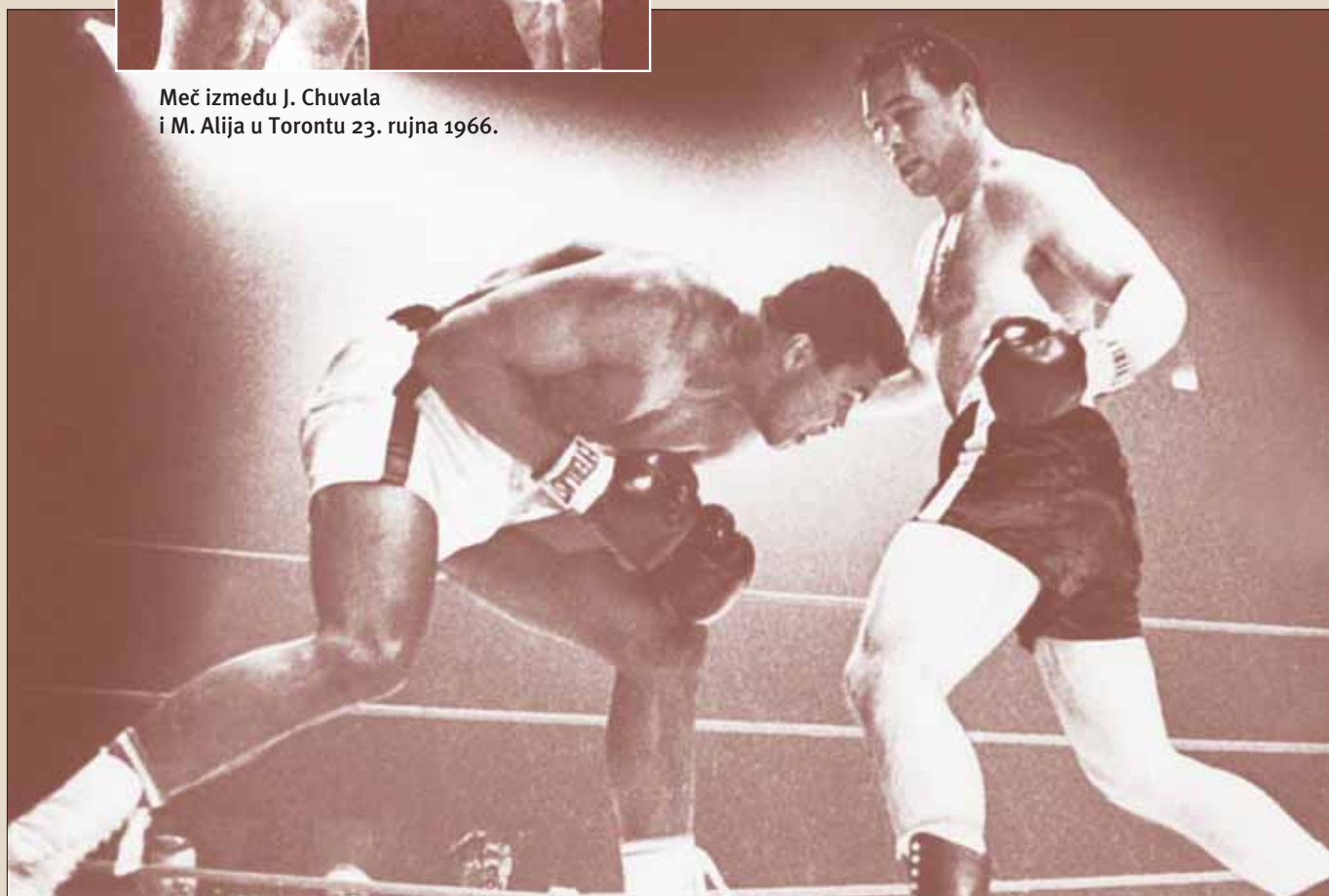
Meč između J. Chuvala i M. Alija u Torontu 23. rujna 1966.

Kanadski državljanin hrvatskog porijekla George - Jure Chuvalo bio je jedan od najuspješniji boksača teške skupine u povijesti svjetskog profesionalnog boksa. Punih 13 godina bio je u vrhu rang-liste najboljih svjetskih teškaša.

Rođen je u predgrađu Toronta 12. rujna 1937. godine. Otac Stipan iz Proboja i majka Kata vjenčali su se 1926. godine u Hercegovini. Početkom 1927. Stipan se odselio u Kanadu, gdje je radio u klaonici. Njegova žena Kata došla je za njim 10 godina kasnije. Jure se već s 11 godina upisao u amaterski boksački klub, gdje je počeo sustavno trenirati. Tada je već imao 60 kilograma, a samo tri godine kasnije bio je visok 1,85 m i imao 100 kg. U prvo vrijeme otac se protivio želji sina da se bavi boksom. Sve do 1956. godine Jure je nastupao kao amater. Nekoliko je puta osvojio prvenstvo Kanade i Toronta, a nastupao je i kao reprezentativac. Brzo je napredovao i u razdoblju od 1948. do 1956. godine razvio se u najboljeg kanadskog boksača teške skupine.

Odlazak u profesionalce

Profesionalnu karijeru započeo je 1957. godine kao 20-godišnjak. Iste je godine prvi put nastupio na službenom natjecanju

profesionalaca. Bilo je to u Torontu na priredbi mladih profesionalnih boksača koja je nosila naziv "Meč mladih nada". Na tom turniru Chuvalo je svladao četiri suparnika i osvojio prvo mjesto. Na priredbi je bio i nekadašnji profesionalni prvak svijeta Jack Dempsey koji je rekao Chuvalu: *Mladiću, pred vama je lijepa profesionalna karijera. Samo treba sve maksimalno ozbiljno shvatiti i mnogo, mnogo trenirati, jer je boksачki kruh tvrd*. Chuvalo je upamtio riječi legendarnog Dempsya. Redovito je trenirao, živio je športski i pobijedio mnoge istaknute boksače teške skupine tog vremena.

Borba za naslov prvaka svijeta

George - Jure Chuvalo je imao dvije prilike za osvajanje naslova profesionalnog prvaka svijeta u teškoj skupini, ali ni jednu nije iskoristio. Prvo je 1. studenoga 1965. godine u Torontu izgubio borbu od službenog prvaka svijeta Ernija Terrella na bodove u 15 rundi. Odlično se borio, ali je meč ipak izgubio s minimalnom razlikom bodova. Drugu šansu za osvajanje naslova prvaka svijeta imao je godinu dana kasnije, 23. rujna 1966. godine. Tada se u Torontu borio s legendarnim Muhammadom Alijem. Chuvalo je pružio snažan otpor i to je bilo sve. Bila je to sjajna borba koja je pobudila velik interes u cijelom svijetu. Chuvalo se još jednom borio s Muhammadom Alijem u prijateljskom meču 1. svibnja 1972. godine u Vancouveru. I drugi je put izgubio na bodove u 12 rundi.

Važne pobjede

U svojoj dugogodišnjoj boksačkoj karijeri George - Jure Chuvalo je zabilježio i nekoliko vrlo vrijednih pobjeda protiv sjajnih boksača sa svjetske rang liste. U New Yorku je 2. listopada 1964. pobijedio Douga Jonesa tehničkim nokautom u 11. rundi. Istu sudbinu doživio je i Manuel Ramos, 19. srpnja 1967.

u New Yorku. I odličan boksač Gerry Quary poražen je nokautom u sedmoj rundi. I ta je borba održana u New Yorku 12. prosinca 1969. godine. Chuvalo je pobjeđivao i mnoge druge istaknute boksače, većinom nokautom. Ukupno je zabilježio 73 pobjeda. Chuvalo se borio i sa sedam aktualnih svjetskih prvaka, uključujući Terrella i Alija od kojih je izgubio u vrlo izjednačenim borbama. Pobijedili su ga Floyd Patterson 1. veljače 1966., Oskar Bonavena 23. lipnja 1966., Joe Frazier 19. srpnja 1967. i Jimmy Ellis 10. svibnja 1971. U svim tim susretima poražen je na bodove.

Beskompromisni borac

Chuvalo je bio jedan od najboljih boksača teške skupine na svijetu. Kao profesionalac boksačio je od 1967. do 1978. Bio je beskompromisni borac, jaka udarca i neobično izdržljiv. Jedan od rijetkih boksača kojeg se nije moglo srušiti i koji ni jednom nije izgubio nokautom, što je rijetkost u profesionalnom boks.

Chuvalo u Hrvatskoj

Početkom travnja 1969. godine Chuvalo je doputovao u Hrvatsku. Došao je običi stari kraj svojih roditelja u Hercegovini. U Zagrebu se sastao s Ivanom Prebegom, europskim profesionalnim prvakom poluteške skupine i predstavnicima Hrvatskog boksačkog saveza. Kasnije je razmatrana mogućnost dvoboja između Prebega i Chuvala, no do realizacije nije došlo. U malom hercegovačkom selu Proboju, nedaleko od Ljubuškog, gdje se Chuvalo zadržao 10 dana, živi veći broj mještana s njegovim prezimenom. Chuvalo prilično dobro govori hrvatski.

Kraj karijere

Boksačka karijera Georgea - Jure Chuvala trajala je sve do 11. prosinca 1978. godine, kada je u svojoj posljednjoj borbi, u 93. profesionalnom meču pobijedio Georgea Jeroma nokautom u trećoj rundi. Ta zadnja borba našega zemljaka održana je u Torontu. U 21 godinu bavljenja profesionalnim boksom ubilježio je 73 pobjede, 18 poraza i dva neodlučena rezultata. Na liisti boksača s kojima se sastao istinske su legende svjetskog boksa, a rezimirajući njegovu karijeru, možemo konstatirati da je i sam to postao.

Obiteljska tragedija

Ovaj veliki športaš hrvatskog porijekla osamdesetih godina prošlog stoljeća doživio je veliku obiteljsku tragediju. Chuvalo je imao petero djece, a novac koji je zaradio prilično je uspješno ulagao u nove poslove. Međutim njegov sin Jasse je 1985. počinio samoubojstvo, a njegov drugi sin Lee umro je od predoziranja. Njegova žena Lynne oduzela si je život prevelikom dozom droge, a bratu Stevenu suđeno je zbog pljačke. Chuvalo je nakon tih događaja izjavio: *Još se žalostim, ali u dijelovima. Ne mogu progutati sve to odjednom. Plačem svaki dan. To je tako jako, tako veliko da ne mogu vjerovati što mi se događa. To je poput vala plime, previše da bi se moglo podnijeti. Probudim se svako jutro i ne mogu vjerovati što se zbilo, ne znam što će biti sutra*. Chuvalo je kasnije osnovao zakladu koja mlade nastoji upoznati na opasnosti koje prijete od uživanja droga.

Literatura:

1. Bušić, Z. (1998.). Šampioni hrvatskog i svjetskog boksa. Zagreb, str. 306-309.
2. Fleischer, N. (1998.). A pictorial history of boxing. London: Hamlyn, str. 162.-166.
3. Arnold, P. (1988.). The pictorial history of boxing. London: Magna books, str. 130- 131.